

LIITE: Koottuna vastineessa ehdotetut muutokset 2.-6. lakiehdotuksiin

2. lakiehdotus

lain johtolauseeseen lisättäisiin: muutetaan ... 2 luvun... 1 a §
sellaisena kuin niistä on 2 luvun 1 a § laissa 14/2016

2 luku

Täytäntöönpanon aloittaminen

1 §

Vankeusrangaistuksen täytäntöönpanoon ryhtyminen

Tuomioistuimen on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava Rikosseuraamuslaitokselle ratkaisustaan, jolla se on tuominnut ehdottoman vankeusrangaistuksen. ~~Ratkaisua koskevat tiedot talletetaan oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään. Merkinntä tekemisestä säädetään oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä annetussa laissa (372/2010).~~ Rangaistus on pantava täytäntöön ilman aiheetonta viivytystä, kun vankeusrangaistusta koskeva tuomio on saanut lainvoiman tai se on pantavissa täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio.

1 a §

Täytäntöönpanokirja ja tuomioistuimen ilmoitusvelvollisuus

Tuloste oikeushallinnon valtakunnallisen tietovarannon tietojärjestelmän ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmästä toimii tuomion täytäntöönpanokirjana. Suomeen muusta maasta täytäntöön pantavaksi siirretyn vankeusrangaistuksen täytäntöönpanokirjana on oikeusministeriön tai Rikosseuraamuslaitoksen päätös.

Tuomioistuimen on ~~talletettava~~ tallennettava täytäntöönpanokirjaa varten tarpeelliset tiedot tämän luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetusta ratkaisustaan oikeushallinnon valtakunnallisen tietovarannon tietojärjestelmän ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään. Jos tuomioistuin asiaa ratkaistessaan määrää tuomitun vangittavaksi tai pidettäväksi vangittuna, tuomioistuin voi tietojärjestelmään tallentamisen ~~merkitsemisen~~ sijasta merkitä tiedot vankipassiin. Tällainen vankipassi toimii väliaikaisena täytäntöönpanokirjana.

Tuomioistuimen on ilmoitettava esitutkintalain (805/2011) 4 luvun 19 §:ssä tarkoitetusta asianomistajan pyynnöstä Rikosseuraamuslaitokselle ~~tallettamalla~~ tallentamalla sitä koskevat tiedot oikeushallinnon valtakunnallisen tietovarannon tietojärjestelmän ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään tai toimittamalla tiedot Oikeusrekisterikeskukselle niiden välittämiseksi Rikosseuraamuslaitokselle.

Edellä 2 ja 3 momentissa ~~tarkoitettun merkinntä tekemisestä~~ tarkoitettua tietojen tallentamisesta säädetään oikeushallinnon valtakunnallisesta tietovarannosta annetussa laissa (955/2020). ~~ja tietojen toimittamiseen sovelletaan, mitä oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä annetussa laissa (372/2010) ja sen nojalla säädetään.~~

15 luku

Vankilan järjestys ja kurinpito

4 §

Vangille määrättävät kurinpitorangaistukset

Vangille voidaan määrätä kurinpitorangaistuksena:

~~1) huomautus;~~

1) varoitus;

2) vapaa-ajan toimintaan osallistumisen, rahan tai muiden maksuvälineiden käytön tai omaisuuden hallussapidon rajoittaminen enintään 30 vuorokauden ajaksi (oikeuksien menetys); tai

3) sijoittaminen yksinäisyyteen enintään kymmenen vuorokauden ajaksi (yksinäisyysrangaistus).

Varoituksen sijasta vangille voidaan antaa huomautus, jos järjestyksirikkomus on vähäinen eikä se ole toistuva.

Oikeuksien menetys ei saa estää vangin mahdollisuuksia pitää yhteyksiä vankilan ulkopuolelle.

17 luku

7 §

Menettely ja päätösten kirjaaminen

Tapaajan henkilöntarkastus, esineiden ja aineiden pois ottaminen, alueelta poistaminen, kiinniottaminen ja säilöissäpito on kirjattava.

9 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tapaajan henkilöntarkastuksen, esineiden ja aineiden pois ottamisen, alueelta poistamisen, kiinniottamisen ja säilöissäpidon kirjaamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

20 luku

1 §

--

14) 15 luvun 4 §:ssä tarkoitettua huomautusta, varoitusta, oikeuksien menetystä, ~~tai~~ yksinäisyysrangaistusta tai kurinpitorangaistuksen määräämättä jättämistä taikka 11 §:ssä tarkoitettua erillään pitämistä;

3. lakiehdotus

Lain johtolauseeseen lisättäisiin: muutetaan 11 luvun 2 a §, sellaisena kuin se on laissa 508/2019

10 luku

Vankilan järjestys ja kurinpito

4 §

Tutkintavangille määrättävät kurinpitorangaistukset

Tutkintavangille voidaan määrätä kurinpitorangaistuksena:

~~1) huomautus;~~

1) varoitus;

2) vapaa-ajan toimintaan osallistumisen, rahan tai muiden maksuvälineiden käytön tai omaisuuden hallussapidon rajoittaminen enintään 30 vuorokauden ajaksi (oikeuksien menetys);

3) sijoittaminen yksinäisyyteen enintään kymmenen vuorokauden ajaksi (yksinäisyysrangaistus).

Varoituksen sijasta tutkintavangille voidaan antaa huomautus, jos järjestysrikkomus on vähäinen eikä se ole toistuva.

Oikeuksien menetys ei saa estää tutkintavangin mahdollisuuksia pitää yhteyksiä vankilan ulkopuolelle.

11 luku

Vankilan tilojen ja tutkintavangin tarkastaminen

2 a §

Miehittämättömän kulkuneuvon kulkuun puuttuminen

Tutkintavankeuden toimeenpanossa sovelletaan vankeuslain 16 luvun 2 a, 8 a, ~~9, ja 10 §:n~~ sekä 9-11 §:n säännöksiä miehittämättömän kulkuneuvon kulkuun puuttumisesta.

9 §

Menettely ja päätösten kirjaaminen

~~Miehittämättömän kulkuneuvon kulkuun puuttuminen, h~~ Henkilöntarkastus, päihteettömyyden valvonta, erityistarkastus ja henkilönkatsastus on kirjattava.

11 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tarkemmat säännökset ~~miehittämättömän kulkuneuvon kulkuun puuttumisen,~~

henkilöntarkastuksen, päihteettömyyden valvonnan, erityistarkastuksen ja henkilönkatsastuksen kirjaamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

12 luku

7 §

Menettely ja päätösten kirjaaminen

Tapaaajan henkilöntarkastus, esineiden ja aineiden pois ottaminen, alueelta poistaminen, kiinniottaminen ja säilöissäpito on kirjattava.

9 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tapaajan henkilöntarkastuksen, esineiden ja aineiden pois ottamisen, alueelta poistamisen, kiinniottamisen ja säilössäpidon kirjaamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

15 luku

1 §

6) 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettua huomautusta, varoitusta, oikeuksien menetystä, ~~tai~~ yksinäisyysrangaistusta tai kurinpitörangaistuksen määräämättä jättämistä taikka 11 §:ssä tarkoitettua erillään pitämistä;

4. lakiehdotus

johtolauseeseen lisättäisiin: muutetaan 68 § ja 84 §

14 §

Täytäntöönpanoon ryhtyminen

Tuomioistuimen on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava Rikosseuraamuslaitokselle ratkaisustaan, jolla se on tuominnut yhdyskuntapalvelun, valvontarangaistuksen, ehdollisen vankeuden, jonka tehosteeksi on tuomittu valvontaan, tai nuorisorangaistuksen. Ratkaisua koskevat tiedot ~~talletetaan~~ tallennetaan oikeushallinnon valtakunnallisen tietovarannon tietojärjestelmän ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään. Tietojen tallentamisesta Merkin~~te~~te~~misestä~~ säädetään oikeushallinnon valtakunnallisesta tietovarannosta tietojärjestelmästä annetussa laissa (955/2020) ~~(372/2010)~~.

Yhdyskuntapalvelun, valvontarangaistuksen, ehdollisen vankeuden, jonka tehosteeksi on tuomittu valvontaan, ja nuorisorangaistuksen täsmennetty rangaistusajan suunnitelma on laadittava, täytäntöönpano on aloitettava ja seuraamus on pantava täytäntöön ilman aiheetonta viivytystä, kun rangaistusta koskeva tuomio on saanut lainvoiman tai se on pantavissa täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio.

24 a §

Velvollisuuksien rikkominen

Tuomitulle voidaan antaa ~~huomautus~~ tai varoitus, jos hän rikkoo 21, 22, 38, 49, 72 tai 73 §:ssä säädettyjä velvollisuuksiaan. Varoituksen sijasta tuomitulle voidaan antaa huomautus, jos velvollisuuksien rikkominen on vähäistä eikä se ole toistuvaa.

26 §

Velvollisuuksien rikkomisen käsittely

Jos tuomitun epäillään rikkoneen velvollisuuksiaan törkeästi 24 a §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetulla tavalla, Rikosseuraamuslaitoksen on toimitettava 25 §:ssä tarkoitettu selvitys syyttäjälle. ~~Jos syyttäjä katsoo tuomitun rikkoneen velvollisuuksiaan törkeästi, hänen on viipymättä saatettava asia tuomioistuimen ratkaistavaksi.~~ Rikosseuraamuslaitoksen on kiellettävä täytäntöönpanon aloittaminen tai keskeytettävä täytäntöönpano, jos kyse on yhdyskuntapalvelusta, valvontarangaistuksesta, 21 vuotta täyttäneelle määrätystä ehdollisen vankeuden valvonnasta tai nuorisorangaistuksesta.

30 §

Päätösvalta

Yhdyskuntaseuraamustoimiston johtaja päättää toimenpiteistä, joita 24 a §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetusta törkeästä velvollisuuksien rikkomisesta aiheutuu.

Yhdyskuntaseuraamustoimiston johtaja päättää:

- 1) 15 §:ssä tarkoitetusta rangaistuksen alkamisajasta;
- 2) 16 §:ssä tarkoitetusta täytäntöönpanon aloittamisen lykkäyksestä ja keskeytyksestä sekä lykkäyksen ja keskeytyksen peruuttamisesta;
- 3) 17 ja 46 §:ssä tarkoitetusta täsmennetystä rangaistusajan suunnitelmasta;
- 4) 22 §:ssä tarkoitetun verinäytteen ottamisesta;
- 5) 24 §:ssä tarkoitetun noudon pyytämisestä;
- 6) 24 a §:n 1 momentissa tarkoitetusta huomautuksesta ja varoituksesta;
- 7) 25 §:n 2 momentissa tarkoitetusta täytäntöönpanon aloittamisen kieltämisestä tai täytäntöönpanon keskeyttämisestä;
- 8) 60 §:n 4 momentissa ja 76 §:ssä tarkoitetusta valvonnan lakkauttamisesta.

68 §

Suoritetun nuorisorangaistuksen osan huomioon ottaminen

Kun nuorisorangaistukseen tuomittu tuomitaan uuteen rangaistukseen rikoslain 7 luvun 8 §:ssä taikka tämän lain ~~16 §:ssä tai~~ 67 §:n 1 momentissa tarkoitetussa tapauksessa, jo suoritettu nuorisorangaistuksen osa on otettava kohtuuden mukaan huomioon uutta rangaistusta alentavana seikkana. Kahden nuorisorangaistuspäivän katsotaan vastaavan yhtä päivää ehdotonta vankeutta, jollei tästä jo suoritetun rangaistuksen osan sisältö huomioon ottaen ole erityistä syytä poiketa.

84 §

Täytäntöön pannun rangaistuksen vähentäminen

~~Jos yhdyskuntapalveluun, valvontarangaistukseen tai nuorisorangaistukseen tuomittu 16 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa muutoksenhaun johdosta tuomitaan vankeusrangaistukseen,~~ Rikosseuraamuslaitoksen on vähennettävä täytäntöönpantavasta vankeusrangaistuksesta määrä, joka vastaa yhdyskuntaseuraamuksena valvontarangaistuksena jo suoritettua osaa, ~~Vastaava vähennys on tehtävä,~~ kun tuomioistuin on kieltänyt valvontarangaistuksen täytäntöönpanon, muttei ole määrännyt vankeusrangaistuksena täytäntöönpantavaksi jäävän rangaistuksen pituutta. Jos tuomittu on päässyt valvontarangaistuksesta ehdonlaiseen vapauteen, noudatetaan vastaavasti, mitä vankeuslain 3 luvun 6 §:ssä säädetään erotuksen täytäntöönpanosta.

86 §

Muutoksenhakukelpoiset päätökset

Tuomittu saa vaatia oikaisua tai valittaa Rikosseuraamuslaitoksen päätöksestä, joka koskee:

- 1) 16 §:n 1 momentissa tarkoitettua täytäntöönpanon lykkäystä tai keskeytystä sekä mainitun pykälän 5 momentissa tarkoitettua täytäntöönpanon lykkäyksen tai keskeytyksen peruuttamista;
- 2) 17 ja 46 §:ssä tarkoitettua täsmennettyä rangaistusajan suunnitelmaa tai 18 §:ssä tarkoitettua täsmennetyn rangaistusajan suunnitelman muuttamista;
- 3) 23 §:n 1 momentissa tarkoitettua lupaa olla noudattamatta tilapäisesti rangaistusajan suunnitelmaa;
- 4) 24 a §:n 1 momentissa tarkoitettua huomautusta tai varoitusta taikka huomautuksen tai varoituksen määräämättä jättämistä;
- 5) 25 §:n 2 momentissa ja 26 §:n 2 momentissa tarkoitettua täytäntöönpanon aloittamisen kieltämistä tai täytäntöönpanon keskeyttämistä;
- 6) 32 §:ssä tarkoitettua matkakustannusten korvaamista;
- 7) 47 §:n 2 momentissa tarkoitettua valvontarangaistuksen rangaistusaikaa;
- 8) 70 §:ssä tarkoitettuun valvontaan asettamista sekä 76 §:ssä tarkoitettua valvonnan lakkauttamista;
- 9) muuta kuin 1–7 kohdassa tarkoitettua tämän lain nojalla tehtyä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 6 §:ssä tarkoitettua ratkaisua, jollei muutoksenhakua ole tämän lain 86 a §:n nojalla kielletty.

5. lakiehdotus

25 a §

Velvollisuuksien rikkominen

Valvottuun koevapauteen sijoitetulle voidaan antaa ~~huomautus~~ tai varoitus, jos hän rikkoo 17 tai 18 §:ssä säädettyjä velvollisuuksiaan. Varoituksen sijasta koevapauteen sijoitetulle voidaan antaa huomautus, jos velvollisuuksien rikkominen on vähäistä eikä se ole toistuvaa.

40 §

Muutoksenhaku

Valvottuun koevapauteen sijoitettu saa vaatia oikaisua tai valittaa Rikosseuraamuslaitoksen päätöksestä, joka koskee:

- 1) 2 §:ssä tarkoitettuun koevapauteen sijoittamista;
- 2) 14 §:ssä tarkoitettua rangaistusajan suunnitelmaa ja 16 §:ssä tarkoitettua rangaistusajan suunnitelman muuttamista;
- 3) 21 §:n 1 momentissa tarkoitettua lupaa olla tilapäisesti noudattamatta rangaistusajan suunnitelmaan sisältyvää velvollisuutta;
- 4) 22 §:n 3 momentissa tarkoitettua valvotun koevapauden peruuttamista;
- 5) 25 §:ssä tarkoitettua valvotun koevapauden peruuttamista;
- 6) 25 a §:ssä tarkoitettua huomautusta, varoitusta tai valvotun koevapauden peruuttamista taikka huomautuksen, varoituksen tai koevapauden peruuttamisen määräämättä jättämistä;

7) 28 §:ssä tarkoitettua rangaistusajaksi lukemista;
8) 33 §:ssä tarkoitettujen matkakustannusten korvaamista;
9) muuta kuin 1–8 kohdassa tarkoitettua tämän lain nojalla tehtyä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 6 §:ssä tarkoitettua ratkaisua, jollei muutoksenhakua ole tämän lain 40 a §:n nojalla kielletty.
Muutoin oikaisuvaatimuksen ja valituksen käsittelyssä noudatetaan vankeuslain 20 luvun 3–9 §:ää.

41 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

- 1) lääkehoitoa koskevien määräysten noudattamisen valvonnasta;
- 2) apuvalvojan määräämiseen liittyvästä menettelystä;
- ~~3) valvottuun koevapauteen liittyvien asiakirjojen laatimisesta, käsittelystä ja sisällöstä;~~
- 3) turvatarkastuksesta ja sen kirjaamisesta;
- 4) koevapauteen sijoitetun päihteettömyyden valvonnan kirjaamisesta;
- 5) valvotun koevapauden ehtojen rikkomisen selvittämisestä ja kirjaamisesta;
- 6) toiminnasta, joka voidaan hyväksyä 5 §:ssä tarkoitetuksi toiminnaksi;
- 7) voimankäyttövälineistä, sitomiseen käytettävistä välineistä ja voimankäyttövälineiden käytön ja sitomisen kirjaamisesta;
- 8) koevapauteen sijoitetulle aiheutuneiden matkakustannusten korvaamisesta.

6. lakiehdotus

17 a §

Velvollisuuksien rikkominen

Valvottavalle voidaan antaa ~~huomautus tai~~ varoitus, jos hän rikkoo 12 tai 13 §:ssä säädettyjä velvollisuuksiaan. Varoituksen sijasta valvottavalle voidaan antaa huomautus, jos velvollisuuksien rikkominen on vähäistä eikä se ole toistuvaa.

35 §

Muutoksenhaku

Valvottava saa vaatia oikaisua ja valittaa Rikosseuraamuslaitoksen päätöksestä, joka koskee:

- 1) 8 §:ssä tarkoitettua rangaistusajan suunnitelmaa ja 15 §:ssä tarkoitettua rangaistusajan suunnitelman muuttamista;
- 2) 14 §:n 1 momentissa tarkoitettua lupaa olla tilapäisesti noudattamatta rangaistusajan suunnitelmaan sisältyvää velvollisuutta;
- 3) 17 a §:n 1 momentissa tarkoitettua huomautusta tai varoitusta taikka huomautuksen tai varoituksen määräämättä jättämistä;
- 4) 22 §:ssä tarkoitettua valvonta-ajaksi ja rangaistusajaksi lukemista;
- 5) 33 §:ssä tarkoitettujen matkakustannusten korvaamista;
- 6) muuta kuin 1–6 kohdassa tarkoitettua tämän lain nojalla tehtyä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 6 §:ssä tarkoitettua ratkaisua, jollei muutoksenhakua ole tämän lain 36 §:n nojalla kielletty.

38 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

~~1) yhdistelmärangeistuksen valvonta-aikaan liittyvien asiakirjojen laatimisesta, käsittelystä ja sisällöstä;~~

1) turvatarkastuksesta ja sen kirjaamisesta;

2) päihitteettömyyden valvonnan kirjaamisesta;

3) velvollisuuksien rikkomisen selvittämisestä ja kirjaamisesta;

4) toiminnasta, joka voidaan hyväksyä 6 §:ssä tarkoitetuksi toiminnaksi;

5) poliisille luovutettavien esineiden ja aineiden kirjaamisesta;

~~7) säilöönottopäätöksen muodosta ja sisällöstä;~~

6) sallituista voimankäyttövälineistä ja sitomisvälineistä sekä voimankäyttövälineen käytön ja sitomisen kirjaamisesta;

7) valvottavalle aiheutuneiden matkakustannusten korvaamisesta;

8) vapauttamisen ajankohdan määräytymisestä.
